

NÁVRH ÚPN

ÚZEMNÝ PLÁN OBCE RABČICE NÁVRH ZÁVÄZNEJ ČASTI

ČISTOPIS

Názov ÚPD: **ÚZEMNÝ PLÁN OBCE RABČICE**
Schvaľujúci orgán: **Obecné zastupiteľstvo obce Rabčice**
Číslo uznesenia:8 /2008
Dátum uznesenia:26.9.2008

.....
SLOVÍK Jozef
starosta obce Rabčice

pečiatka

OBSAH

Dokumentácia sa člení na textovú a grafickú, obsahuje smernú a záväznú časť. Dokumentácia tvorí nerozdeliteľný celok.

Textová časť

Návrh záväznej časti

- a. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia
- b. Určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok
- c. Regulatívy pre občianske vybavenie územia
- d. Regulatívy dopravného a technického vybavenia územia
- e. Regulatívy pre ochranu pôdy a tvorbu krajiny, ekologická stabilita územia
- f. Regulatívy pre starostlivosť o ŽP
- g. Vymedzenie zastaveného územia
- h. Vymedzenie ochranných pásiem
- i. Plochy pre verejno-prospešné stavby
- j. Určenie územných plánov zón
- k. Zoznam verejno-prospešných stavieb
- l. Schéma záväzných častí riešenia a verejno-prospešných stavieb

Návrh ÚPN-O bol metodicky spracovaný podľa Metodického usmernenia obstarania a spracovania ÚPN-O. Ministerstvo ŽP SR Bratislava 2001.

Údaje o obstarávateľovi a spracovateľovi

Obstarávateľ:

Obec Rabčice, zastúpená starostom obce Jozefom Slovíkom.

Spracovateľ:

Hlavný riešiteľ: Ing.arch.Konfálová Katarína
Ing.arch.Hýravý Jozef

Urbanizmus: Ing.arch.Konfálová Katarína
Ing.arch.Hýravý Jozef

Doprava: Kolodzieyski Karol

Ekológia: RNDr.Benová Alena

Vodné hospodárstvo: Rehtoríková Janka

Energetika: Ing.Galas Antón

Vodné toky: Rehtoríková Janka

Vyhodnotenie záberu PP a LP: Ing.arch.Bošková Marianna

Poverený obstarávateľ ÚPN-O : Ing.arch.Mikušová Beáta

a. Zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia

Úroveň – o b e c

Zásady a regulatívy priestorového usporiadania; organizácia a funkčné väzby:

- **zachovanie urbanistickej osi sídelného útvaru, určené historickou trasou hlavnej cesty,**
- **umocnenie priestorových dominánt sídelného útvaru, určené objektmi kostolov,**
- **ochrana obrazu krajiny, intenzifikácia zastavených ulíc,**
- **turistické sprístupnenie okolitej krajiny, agroturistické zariadenia,**
- **rozšírenie obytného územia, výstavba nových rodinných domov,**
- **vymedzenie územia na sústredenie zariadení občianskej vybavenosti, určenie ústredných priestranstiev,**
- **ochrana biotopov a biokoridorov v k. ú. a zastavenom území, určenie ochranného pásu potoka,**
- **výrazné zastúpenie zelene pozdĺž potokov, verejný priestor,**
- **doprava v turistických podmienkach života sídla, parkovanie a spomalenie,**
- **zriadenie turistických okruhov sídlo – krajina, turistické chodníky,**
- **identifikačný vstup do sídelného útvaru,**
- **turistický vstup do CHKO Horná Orava,**
- **vymedzenie plôch výrobného územia, určenie podmienok a limitov,**
- **rozšírenie a trasovanie novej technickej infraštruktúry, rekonštrukcie ulíc.**

Ekologické obmedzenie (výhľad):

- rešpektovať v priestorovom usporiadaní širších vzťahov základnú kostru ekologickej stability
- dodržať podmienky ochrany prírody v chránených územiach podľa stupňov ochrany
- sídlo s agroturistickou profiláciou; rozšírenie zastaveného územia v priestore prelúk.
- Okolo miestnych tokov v intraviláne doplniť v línii drevinami prázdne miesta, aby mala výsadba prirodzenú štruktúru brehového porastu a súčasne miestneho hydrického biokoridoru
- sídlo s centrom sídelného útvaru; funkčná reštrukturalizácia územia centra s dôrazom na nové vymedzenie územia pre ochranu NKP s funkciou obecného parku,
- sídlo s výrobným územím; postupná likvidácia výrob s negatívnymi vplyvmi na obytné územie (píla) s obmedzením koncentrácie živočíšnej výroby v „strede“ obce, zmenšenie plochy farmy živočíšnej výroby,
- sídlo s bývaním v centre sídelného útvaru; zväčšenie počtu stavebných pozemkov, vymedzenie nových plôch a vytýčenie nových ulíc,
- sídlo s turistickou profiláciou; vymedzenie územia na novú ubytovaciu funkciu pri vstupe do CHKO Horná Orava.

Plochy PP určené na nové funkčné využitie:

- územie na novú bytovú výstavbu (rodinné domy),
- územie určené rozvoju agroturistiky (penzión),
- územie verejno-prospešného záujmu (viacúčelový park),

Hygienické obmedzenie (výhľad):

- centrum obce bez výrob s negatívnym vplyvom na obytné územie.

Úroveň

- **sídlo podhorského charakteru v svahovom reliéfe; dotvorenie krajinného obrazu novou výstavbou – doplnenie parcelných prieluk**
- **sídlo s novými pozemkami na výstavbu (1.varianta)rodinných domov; územie vymedzené na intenzifikáciu zastavaných ulíc (vymedzenie územia pre výhľad (2. varianta)**
- **sídlo v kontakte s Prírodnou rezerváciou; určenie ochranného pásma a forma využitia výletného miesta „Slaná Voda“,**
- **sídlo s vlastným športovým vybavením; určenie plôch pre zriadenie nového športového areálu s ochrannými pásmi zelene ,**
- **sídlo s ústredným priestranstvom; vymedzenie územia, kultivácia priestoru ako spoločenského ťažiska obce.**

Plochy PP určené na nové funkčné využitie:

- **územie na novú bytovú výstavbu (rodinné domy),**
- **územie určené na šport a dennú rekreáciu,**
- **územie verejno-prospešného záujmu (viacúčelový park),**
- **plocha vymedzená na miestnu komunikáciu spojenia jednotlivých novovzniknutých ulíc.**

Hygienické obmedzenia (výhľad):

- **územie ochranného pásma farmy živočíšnej výroby s negatívnym vplyvom na bývanie, obmedzenie bývania.**

Regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia územia sú záväznou smernicou, ktorou sa usmerňuje umiestnenie určitého objektu alebo vykonávanie určitej činnosti v území. Regulatív má charakter zákazov, obmedzení alebo podporujúcich činností. Regulatív tým určuje zakázanú, obmedzenú a prípustnú činnosť alebo funkciu v území.

Priestorové usporiadanie a funkčné využívanie územia je komplexný proces vzájomného zosúladovania požiadaviek hospodárskych a iných činností človeka v životnom prostredí. Urbanistická koncepcia je toho nositeľom a zdôvodnením, urbanistická koncepcia tomuto súladu určila kvalitu prostredia, regulatívy sú prostriedkom na jej dosiahnutie a zabezpečenie.

Zásady a regulatívy priestorového usporiadania sídelného útvaru predstavuje súlad s týmto funkčným využitím územia:

- sídlo má vymedzené plochy bývania, výrobného parku a turistiky

Regulatívy majú zameranie:

- obytné územie na hlavnej ulici – R1
- obytné územie na vedľajšej ulici – R2
- územie agroturistických zariadení – R3
- územie turistických zariadení – R4
- územie výroby – R5

Osobitné regulatívy predstavujú ekostabilizačné opatrenia v krajine.

- Rabčice; sídlo má vymedzené funkčné plochy, vymedzenie plochy centra celej obce – R12.

Regulatívy majú toto rozšírené zameranie:

- územie kultúrnej pamiatky – R6 – uplatnenie ochranného pásma Národnej kultúrnej pamiatky
- obytné územie s návrhom nových ulíc – R7
- rekreačné územie /výlety, nové využitie územia po rekultivácii – R 11
- rekreačné územie/šport, nové využitie územia Slaná Voda

Osobitné regulatívy predstavujú ekostabilizačné opatrenia, lesohospodarský plán – R 13

Koncepciu funkčného využitia územia v sídelnom útvare určuje stupňovitý systém usporiadania, občianskej vybavenosti. Prvým stupňom je autonómnosť základnej vybavenosti každého sídla určená dochádzkovou vzdialenosťou. Druhým stupňom je sústredenie vyššej vybavenosti v geometrickom ťažisku dostupnosti v novovzniknutom centre pri Obecnom úrade.

b. Určenie prípustných, obmedzujúcich alebo vylučujúcich podmienok

V záujme identifikovateľnosti regulatívov budúceho využitia jednotlivých častí územia sídelného útvaru boli určené regulatívy pod označením R 1-11. Regulatívy sú tak určené hranicami územia, základnou charakteristického zamerania a funkčným využitím. Regulatívy majú všeobecnú platnosť na území sídelného útvaru, vybrané regulatívy majú platnosť ustanovení:

- prípustných funkcií v možnom členení na dominantné (primárne), funkcie vhodné (konzistentné), podmiennečne vhodné (prípustné) a neprípustné funkcie.

Obytné územie

Regulatív R1 – hlavná ulica sídelného útvaru - obce, rodinné domy.

Základná charakteristika – územie slúži výstavbe rodinných domov s polyfunkčným využitím, spojenie bývania s ponukou služieb, kde prevažuje funkcia bývania.

Dominantná funkcia:

- bývanie v rodinných domoch, polozapustený suterén + prízemie + podkrovia,
- zeleň súkromných záhrad, hospodársky dvor + stav.

Vhodná funkcia:

- bývanie hostí v rodinných domoch alebo v ich prístavbách do hĺbky dvora,
- bývanie hostí v starých domoch a dreveniciach, rekonštrukcia podľa pôvodnej predlohy,
- bývanie spojené s ponukou služieb, rekonštrukcie domov so zachovaním pôvodnej stavebnej čiary, dostavba zázemia služieb – max. plocha 100 m² do hĺbky dvora.

Prípustné funkcie:

- samozásobovanie, chov hospodárskych zvierat v obmedzenom počte, hospodárske stavy s hygienickým zabezpečením bez negatívneho vplyvu na susedov.

Doplňujúce ustanovenie:

- garážovanie a parkovanie na dvoroch a pozemkov rodinných domov,
- priedomie bez vysokého plotu, prípustný drevený plôtik v=1,2 m s kvetinovou výsadbou,
- ochrana potoka na priedomí, ochranné pásmo 6,0 m po každej strane vyhradené len na verejnú zeleň, stabilizačná výsadba stromov. Vstup do domu cez mostík,
- rodinné domy so sedlovou strechou v duchu tradičného tvaroslovía domov,
- okolo a pozdĺž potoka lavičky a posedenie s plochami pre deti, parkovo upravená líniová a plošná zeleň.

Nepripustné funkcie:

- výroba, skladovanie a zariadenia dopravy ako hlavné stavby,
- všetky druhy činností, ktoré svojimi negatívnymi vplyvmi priamo alebo nepriamo obmedzujú využitie susedných pozemkov na účely bývania.

Regulatív R2 – vedľajšie ulice sídelného útvaru, rodinné domy.

Základná charakteristika – územie slúži bývaniu v rodinných domoch, bývanie spojené so samozásobovaním.

Dominantná funkcia:

- bývanie v rodinných domoch, zvýšený suterén + prízemie + podkrovie, sedlová strecha domu,
- zeleň súkromných záhrad, hospodársky dvor + hospodárske stavy na ustajnenie domácich zvierat.

Vhodná funkcia:

- stavby hospodárskeho dvora s maximálnou plochou 150 m²,
- hygienicky nezávadné stavby.

Prípustné funkcie:

- parkovanie áut na dvoroch a v garážach ako súčasť stavebného pozemku.

Doplňujúce ustanovenia:

- zástavba podľa určenej stavebnej čiary, stavby a dvory vo svahoch s vyriešením odtoku povrchových vôd,
- priedomia bez vysokých plotov, kvetinové priedomia.

Nepripustné funkcie:

- parkovanie áut na prístupovej komunikácii,
- výroba, skladovanie a zariadenie dopravy,
- všetky druhy činností, ktoré svojím negatívnym vplyvom priamo alebo nepriamo obmedzujú využitie susedných pozemkov na účely bývania.

Regulatív R3 – územie agroturistických zariadení v krajine

Základná charakteristika – využitie pasienkových hospodárstiev mimo zastaveného územia chovom oviec a HD, umiestnenie poľnohospodárskych stavieb v hygienickej vzdialenosti od bývania domácich a hostí, bývanie sezónneho typu.

Dominantná funkcia:

- poľnohospodárstvo a rekreácia, agroturistika, zhodnocovanie domácej produkcie v cestovnom ruchu,
- zariadenia typu gazdovských dvorov letnej sezóny s trvalým alebo prechodným ubytovaním, domácich, rekreačné ubytovanie hostí v kontakte s domácim hospodárstvom,
- zeleň a lúky v kontaktnom území.

Vhodná funkcia:

- malé ihriská pre neorganizovaný šport,
- nevyhnutné plochy technického vybavenia územia,
- pešie cyklistické a motorové komunikácie,
- nevyhnutné odstavné plochy pre automobily.

Podmienečne vhodné:

- doplnkové zariadenia pohostenia a bungalového ubytovania hostí.

Ustanovenia:

- členenie zastaveného územia na hygienické pásma a bloky, blok bývania a blok salaša so skladmi a hnojiskami. Hygienická vzdialenosť blokov minimálne 50 m, košarovanie min. 150,0 m od bývania,
- agroturistické zariadenie s charakterom miestnej tradície salaša, atrakcia vidieckej turistiky,
- výška budov prízemná s využitím podkrovia, sedlové strechy, využitie tradičného tvaroslovia domu.

Nepripustné funkcie:

- bývanie hostí väčšieho rozsahu postelí ako 40,
- zriaďovanie prevádzok s ohrozením hygieny ubytovacích jednotiek.

Regulatív R4 – územie turistických zariadení v zastavenom území

Základná charakteristika – plochy na výstavbu penziónov alebo nízko podlažných hotelov do úrovne troch podlaží s vlastným športovým a relaxačným zázemím, umiestnenie na určenom mieste. Zariadenie s odbytovým zariadením reštaurácie.

Dominantná funkcia:

- ubytovanie hostí v kontakte s prírodou, zameranie – horská turistika v kombinácii s návštevou termálnych kúpalísk, rekreačné plochy,
- pohostinské odbytové stredisko pre ubytovaných a turistickú verejnosť, odbytové stredisko ako súčasť ubytovacieho zariadenia,

- záchytné parkovisko návštevníkov a turistických výletov.

Vhodná funkcia:

- zariadenie typu motorestu a hotela, či penzión, turistická ubytovňa ako vhodné doplnenie, aktuálne rozšírenie ubytovania formou dependance,
- horský hotel je určený na športovo-rekreačné pobyty
- motorest je určený na prechodné ubytovanie motoristov .

Prípustné funkcie:

- zariadenia relaxu a ihrísk, ohnísk a grilov, záhrad a dvoroch pohostenia,
- pódia hudby a zábavy v turistických sezónach.

Doplňujúce ustanovenia:

- regulatív je zameraný na vstupný objekt o sídelného útvaru, motorest
- regulatív je zameraný na vstupný objekt do CHKO Horná Orava, hotel
- regulatív nie je zameraný na vyhliadkový objekt, výletná terasa . Výletná terasa má charakter letného zariadenia so sezónnou formou pohostenia a zábavy, plocha zábavno-oddychového charakteru.

Nepripustné funkcie:

- zariadenia výroby, zariadení dopravy a činností s negatívnymi vplyvmi na hlavnú funkciu územia,
- samostatne stojace garáže,
- parkovanie mimo vymedzené parkovisko áut.

Regulatív R5 – územie výroby

Základná charakteristika – umiestňovanie menších zariadení výroby, skladov, výrobných služieb, obchodu a logistiky. Možnosť prenájmania, spoločné organizovanie územia.

Dominantná funkcia:

- nerušiacie výrobné prevádzky všetkého druhu.

Vhodné funkcie:

- obchodné a správne budovy,
- služobné byty,
- odstavné miesta a garáže,
- nevyhnutné plochy technického vybavenia územia,
- parkovo upravená líniová a plošná zeleň.

Prípustná funkcia:

- administratívne budovy nesúvisiace s funkčným využitím územia,
- doškoľovacie zariadenia,
- pohotovostné ubytovacie zariadenia.

Nepripustné funkcie:

- bývanie trvalého alebo prechodného typu (okrem pohotovostného),
- školské, kultúrne, sociálne a zdravotné zariadenia.

Doplňujúce ustanovenie:

- charakteristickým znakom zariadení lokalizovaných na výrobnom parku musí byť ich verejná dostupnosť.

Regulatív R6 – územie Národnej kultúrnej pamiatky

Základná charakteristika – územie ochrany a kultúrnej pôsobnosti NKP, hranice územia určí osobitým ustanovením Pamiatkový úrad, po určení bude prílohou ÚPN-O.

Regulatív R7 – obytné územie nových ulíc

Základná charakteristika – územie „čistého“ bývania v rodinných domoch s obmedzením rozsahu domáceho hospodárstva, resp. ich vylúčením.

Dominantná funkcia:

- bývanie v rodinných domoch záhradného typu,
- okrasná záhrada.

Vhodná funkcia:

- kvetinové priedomie s nízkymi plotmi max. v=1,2 m

Prípustná funkcia:

- garáž súčasťou rodinných domov, výstavba besiedky a hospodárske besiedky.

Doplňujúce ustanovenia:

- rodinné domy so suterénom + prízemie + využitie podkrovia, sedlová strecha,
- tvaroslovie domov s duchom podhorskej dediny s nárokom jej identity k prostrediu.

Nepripustné funkcie:

- výroba, skladovanie,
- všetky druhy činností, ktoré svojimi negatívnymi vplyvmi priamo alebo nepriamo obmedzujú využitie susedných pozemkov na účely bývania.

Regulatív R8 – územie centra občianskej vybavenosti

Základná charakteristika – centrom je ústredné priestranstvo rozšírené a umocnené plochou po postavení polyfunkčného objektu, ktorom budú obchody, služby, pošta a možnosť stravovania.

Dominantná funkcia:

- spoločenské ťažisko sídla, stred obytného územia, reprezentuje miesto, miesto stretnutí s univerzálnou funkciou,
- umiestnenie zariadení významnej občianskej vybavenosti,
- miesto autobusovej zastávky s čakárňou vo forme besiedky.

Vhodná funkcia:

- plocha trhoviska,
- plocha na slávnosti a podujatia, na oslavy,
- oddychová plocha všedného dňa.

Prípustná funkcia:

- regulované parkovanie osobných áut,
- umiestnenie informácií a reklamy.

Doplňujúce ustanovenia:

- osobitosťou centra je využitie historických budov na spoločensko-kultúrne funkcie,
- jednotná úprava ústredného priestranstva.

Nepripustné funkcie:

- výroba, skladovanie, objekty pre dopravu,
- činnosti, ktoré svojimi negatívnymi vplyvmi obmedzujú spoločenský život na ústrednom priestranstve.

Regulatív R9 – obytné územie pod novým amfiteátrom

Základná charakteristika – bývanie v rodinných domoch a bytovom dome s dôrazom na ich usporiadanie a výraz korešpondujúci so zachovaním dominantnosti amfiteátra.

Dominantná funkcia:

- umocnenie pohľadu na kostol, zjednotenie zástavby s týmto poslaním, tvar striech a ich jednotná orientácia,
- záhrada s jednotnou formou zástavby hospodárskych stavov, ktoré sú v kontakte s výhľadom z amfiteátra.

Nepripustné a vhodné funkcie ako u vedľajších ulíc sídelného útvaru.

Doplňujúce ustanovenia:

- výstavba „pod amfiteátrom“ musí byť usmernená zastavovacou štúdiou zástavby, koordinácia stavebníkov pri príprave projektov rodinných domov, dôraz na vytvorenie harmonicky pôsobiacej zástavby, zabezpečenie dominantnosti kostola v krajine.

Regulatív R10 – územie rekreácie a športu v Rabčiciach

Základná charakteristika – nové vymedzenie územia vedľa výrobného parku v kontakte s Roľníckym družstvom „ Babia hora“, dostupnosť sídla. Využitie rekonštruovaných objektov na rodinnú rekreáciu v okrajových polohách obce.

Dominantná funkcia:

- zelená plocha ako upravená lúka v blízkosti potoka, zachovanie brehovej zelene potoka.

Vhodná a prípustná funkcia:

- výstavba besiedok a stavieb hygienického vybavenia,
- univerzálna plocha na spoločenské podujatia v prírode, vybudovanie pódia a lavicového hľadiska.

Neprípustná funkcia:

- akákoľvek výstavba,
- výstavba väčšieho rozmeru.

Doplňujúce ustanovenia:

- ochrana biokoridoru pozdĺž potoka, ochranné pásmo 10 m od brehu k lúke športu a zábavy.

Regulatív R11 – územie rekreácie, výlety - vedľa Prírodnej rezervácie

Základná charakteristika – územie ochranného pásma PR je miestom kontaktu s prehliadkou prírodných krás PR, je miestom tradičných stretnutí a výletov z okolitých obcí, vyhliadka do krajiny.

Dominantná funkcia:

- plocha rekultivácie lomu na letnú vyhliadkovú terasu, spevnená a upravená plocha, výstavba prestrešenej plochy a hygienických zariadení,
- okolie v prirodzenej zeleni s peším prístupom návštevníkov.

Vhodná a prípustná funkcie:

- univerzálna plocha oddychu a zábavy

Nepřípustná funkcia:

- porušenie zásad ochrany Prírodnej rezervácie, zákazy podľa stupňa ochrany.

Doplňujúce ustanovenia:

- vybudovanie jednoduchej stavby na leto ako tradičného miesta výletov a výhľadov s umocnením turistického poslania.

-

Regulatív R12 – územie centra obce

Základná charakteristika – územie s umiestnením najdôležitejších zariadení občianskej vybavenosti, územie na osi od rímsko-katolíckeho kostola po areál školy, umiestňovanie komerčnej a nekomerčnej občianskej vybavenosti.

Dominantné funkcie:

- školské zariadenia, športové vybavenie, kultúra, obchody a pohostinstvá, služby, sakrálne a cirkevné stavby, správne budovy,
- bývanie súčasťou územia centra sídelného útvaru,
- vytvorenie námestíčka ako spoločenského ťažiska pred kostolom,

Vhodné a prípustné funkcie:

- odstavné miesta na parkovanie áut,
- plochy technického vybavenia,
- parkovo upravená plošná a líniová zeleň,
- spojovací chodník väčšej ako 1,5 m šírky.

Neprípustné funkcie:

- zariadenia výroby a skladov,
- všetky druhy činností s negatívnymi vplyvmi.

Doplňujúce ustanovenie:

- rozšírenie centra obce zriadením obecného parku na úkor výrobného územia farmy živočíšnej výroby, park okolo školy, väzba na námestíčko pred vstupom do kostola,
- kultúrna pamiatka súčasťou centra sídelného útvaru,
- v centre je možné stavať viac podlažné budovy, nie v kontakte s rímsko-katolíckym kostolom, najväčšia výška 3 podlažia vrátane podkrovia.

c. Regulatívy občianskeho vybavenia územia

Regulatívy tohto zamerania majú lokálny charakter, sú určené návrhom riešenia.

- základné vybavenie: umiestnenie v obytnom území na hlavnej ulici (malé prevádzky), štátna cesta III. triedy..
- vyššie vybavenie: sústredené umiestnenie vo vymedzenom území centra sídelného útvaru.

d. Regulatívy dopravného a technického vybavenia územia

Regulatívy tohto druhu majú normálny charakter, sú určené všeobecne platnými predpismi a normami technického vybavenia územia, sú to ochranné pásma vedení vody, kanalizácie, električky, telekomunikácií .

e. Regulatívy pre ochranu prírody a tvorbu krajiny, zachovanie kultúrno-historických hodnôt

Ochrana a využívanie prírodných zdrojov, ochrana prírody a tvorba krajiny

Ochrana a využívanie podzemných a povrchových vôd

Podľa § 13 zákona NR SR č.184/2002 o vodách (vodný zákon) každý, kto nakladá s vodami, je povinný dbať o ich ochranu, vynakladať potrebné úsilie na zlepšovanie ich stavu a zabezpečovať ich hospodárne a účelné využívanie podľa podmienok a požiadaviek uvedeného zákona a dbať tiež o to, aby neboli porušované práva iných a záujmy chránené osobitnými predpismi; zároveň je povinný dbať aj o ochranu vodných pomerov a o ochranu vodných stavieb.

Podľa § 26 uvedeného zákona každý, kto vykonáva činnosť, ktorá môže ovplyvniť stav povrchových vôd a podzemných vôd a vodných pomerov, je povinný vynaložiť potrebné úsilie na ich uchovanie a ochranu. Vlastník, správca alebo nájomca (ďalej len "vlastník") poľnohospodárskych pozemkov a lesných pozemkov je povinný ich obhospodarovať takým spôsobom, ktorý nielen zachová vhodné podmienky na výskyt vôd, ale aj napomáha zlepšovanie vodných pomerov; je povinný najmä zabraňovať škodlivým zmenám odtokových pomerov, splavovaniu pôdy a dbať o udržiavanie pôdnej vody a o zlepšenie retenčnej schopnosti územia.

Navrhované opatrenia:

- vybudovať kanalizáciu obce

Ochrana vôd pred znečistením dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov sa podľa § 31 vodného zákona zabezpečuje na poľnohospodársky využívaných územiach najmä vykonaním potrebných opatrení pri skladovaní, manipulácii a aplikácii prírodných hnojív a priemyselných hnojív a vhodnými spôsobmi obrábania pôdy. Zabezpečenie všeobecne prijateľnej úrovne ochrany vôd pred znečisťovaním dusičnanmi z poľnohospodárskych zdrojov upravuje

Kódex správnej poľnohospodárskej praxe, ktorého cieľom je znížiť znečistenie dusičnanmi a zohľadniť podmienky v rôznych regiónoch.

Navrhované opatrenia:

- zabezpečiť dôsledné zachytávanie domových splaškových vôd do žúmp a ich vývoz fekálnymi vozmi, zabezpečiť nepriepustnosť a vodotesnosť žúmp
- zabezpečiť nepriepustnosť a vodotesnosť žúmp a poľných hnojísk v živočíšnej veľkovýrobe a silážnych jám v rastlinnej výrobe a hygienicky nezávadné a ekologické hospodárenie s organickým odpadom
- vybudovať nepriepustné a vodotesné hnojiská pre domáce chovy hospodárskych zvierat, zabezpečiť hygienicky nezávadné a ekologické hospodárenie s organickým odpadom
- obmedziť používanie agrochemikálií a organických hnojív v rastlinnej výrobe, racionalizácia aplikácií agrochemikálií a organických hnojív na poľnohospodársku pôdu
- dodržiavať a rešpektovať pásma hygienickej ochrany vodných zdrojov

Obyvatelia obce, ktorým záleží na "návrate rýb a rakov" do miestnych potokov, na oživení krajiny a zvýšení jej atraktivity pre domácich i návštevníkov obce, pre obnovu mokradných biotopov.

- revitalizácia toku, doplnenie brehovej vegetácie,
- vytvorenie malej vodnej nádrže alebo hate na toku v priestore nad obcou na konci údolia toku
- rešpektovanie legislatívnej ochrany prírodnej rezervácie a jej ochranného pásma

Pri výsadbe brehovej vegetácie uprednostňovať druhy potenciálnej prirodzenej vegetácie, t.j. geobotanickej jednotky *lužné lesy podhorské a horské – jelšové lužné lesy* s druhmi ako: jelša lepkavá a jelša sivá, vrba krehká a purpurová, jaseň štíhly, z krovín svíby, trnka, baza, kalina a hloh.

Ochrana ovzdušia, opatrenia:

- a) zníženie emisií metánu a amoniaku ktoré sú produktmi živočíšnych exkrementov
- b) zníženie emisií oxidu dusného ktorého zdrojom je prebytok minerálneho dusíka v pôde

Kontinuálne monitorovanie imisií základných znečisťujúcich látok je zabezpečené v rámci štátnej monitorovacej siete SHMÚ..

Pôdny fond, opatrenia:

- zabezpečiť ekologicky optimálne využívanie pôdneho fondu
- realizovať protierózny program ochrany pôdy

Ochrana bioty - územný priemet ekologickej stability krajiny, opatrenia:

Územný systém ekologickej stability (ÚSES)

Základnými požiadavkami pri spracovaní ÚSES obce je zachovanie biodiverzity územie a vytvorenie optimálneho priestoru pre rastliny a živočíchy v ich prirodzených biotopoch. Základom ÚSES je stabilné prostredie krajiny na udržanie vzácnych prírodných prvkov, zvýšenie prirodzenej produkcie a ochrana prírodných zdrojov.

Regionálny územný systém ekologickej stability ekologickej stability VÚC Žilinského kraja a Návrh národnej ekologickej siete Slovenska (ECONET), ktorý špecifikuje ekologicky hodnotné krajinné priestory Slovenska sú podkladmi pre tvorbu ÚSES obcí v Žilinskom kraji. Riešenie a zásady koncepcie územného rozvoja VÚC Žilinského kraja zohľadnené aj v ÚSES-O Rabčice.

V katastrálnom území Rabčice sa nachádzajú nasledovné prvky územného systému ekologickej stability (ÚSES): **biocentrá, biokoridy, interakčné prvky**

Biocentrá a biokoridory patria medzi základné prvky územného systému ekologickej stability, z hľadiska funkčnosti sú rozdelené na nadregionálne, regionálne a miestne. *Biocentrum* - ekosystém, alebo skupina ekosystémov, ktoré vytvárajú podmienky na trvalé rozmnožovanie, úkryt a výživu živých organizmov a na zachovanie a prirodzený vývoj ich spoločenstiev. *Biokoridor* - priestorovo prepojený súbor ekosystémov, ktorý spája biocentrá a umožňuje migráciu a výmenu genetických informácií živých organizmov a ich spoločenstiev. *Interakčný prvok* - ekosystém, jeho prvok, alebo skupina ekosystémov, ktoré sú prepojené na biocentrá a biokoridory a zabezpečujú ich priaznivé pôsobenie na pozmenené, alebo narušené časti krajiny.

V dokumentácii **ÚP VÚC Žilinského kraja** sú v okrese Námestovo, k.ú. Rabčice a okolie uvedené nasledovné prvky ÚSES-u: (vid' tabuľka)

*Kostra územného systému ekologickej stability okresov **Žilinského kraja**:*

okres Námestovo	Jadrové územie európskeho významu	územie Horná Orava (severná časť)
	Jadrové územie národného významu	územie Horná Orava (západná časť)
	Biocentrá nadregionálneho významu	Babia hora
	Biokoridor regionálneho významu	vodný tok Polhoranka (hydricko-terestrický)

Biocentrá nadregionálneho významu (BC-N):

Biocentrum nadregionálneho **Babia hora** okrajovo ovplyvňuje severnú časť katastrálneho územia. Lesnými komplexmi je napojené na miestne biocentrá v záujmovom území. Nachádzajú sa tu vrchoviská a prechodné rašeliniská s dobrou biodiverzitou a vzácnymi druhmi rastlín. Lesné komplexy dávajú predpoklad na zachovanie hodnotných ekosystémov.

Biocentrá miestneho významu (BC-M):

Na území sa nachádza viacero biocentier miestneho významu, ktoré sú dôležitým útočiskom pre živočíchy v poľnohospodársky využívanej krajine. Lokalizácia je znázornená v grafickej časti ÚPD-O Rabčice. Významné miestne biocentrum sa nachádza v severnej časti katastra, je to lokalita **Rabčické bory**, ktorá tvorí súčasť navrhovaného územia európskeho významu SKUEV0190 Slaná voda. Výskyt biotopov prechodných rašelinísk a trasovísk s vzácnymi druhmi flóry tvorí dôležitú ekostabilizačnú funkciu oblasti.

Biokoridory nadregionálneho významu (BK-N):

V zmysle R-ÚSES sa územie katastra Rabčice nachádza medzi nadregionálnymi biokoridormi Oravské Beskydy a Podbeskydská vrchovina. Severná časť územia je súvislými lesnými komplexami napojená na uvedené nadregionálne biokoridory.

Biokoridory regionálneho významu (BK-R):

V severozápadnej časti územia je alúvium toku **Bystrá** napojené cez biokoridor, v západnej časti katastra v severo-južnej línii alúviom vodného toku **Rabčický potok**. Líniový priestor predstavuje hydricko-terestrický biokoridor regionálneho charakteru, lebo je napojení pri

sútoku s Polhorankou v obci Rabča na regionálny biokoridor okolo toku Polhoranky. Sprievodná vegetácia miestnych tokov umožňuje migráciu živočíchov a šírenie rastlín z oblasti Babej hory v smere sever-juh-západ s prechodom na pokračujúci regionálny biokoridor v **alúviu Polhoranky**.

Súčasne sa biokoridory Bystrej a Rabčického potoka napájajú na vegetáciu okolo malých prítokov (miestne biokoridory), ktoré sa sem vlievajú.

Biokoridory miestneho významu (BK-M):

V strednej časti katastra v severo-južnej línii predstavuje miestny biokoridor alúvium toku **Záhoranka**. Má charakter hydricko-terestrického biokoridoru, ktorý spája lesné komplexy Babej hory s regionálnym biokoridorom okolo Rabčického potoka až ku Polhoranke. Umožňuje migráciu živočíšnych spoločenstiev z oblasti Babej hory do južnejších častí regiónu.

Biokoridory miestneho významu spájajú v území biocentrá miestneho a regionálneho významu a biokoridor regionálneho významu. Nachádzajú sa popri miestnych tokoch, komunikáciách, terénnych depresiách a inde, kde je dostatok drevín na vytvorenie potrebných úkrytov živočíchov.

Interakčné prvky (IP):

Interakčné prvky tvorí soliterna, líniová a skupinová vegetácia v krajine popri tokoch, terénnych depresiách a iných nerovnostiach terénu, prípadne TTP so samonáletom drevín. Plnia viacero funkcií - ekostabilizačnú, protieróznú, izolačnú a zvyšujú krajinnú hodnotu územia.

Priestorová štruktúra navzájom prepojených prvkov v krajine, ktoré tvoria v k.ú. Rabčice okrem chránených území biocentrá, biokoridory a interakčné prvky, zabezpečujú v krajine vhodnú biodiverzitu a dobré podmienky na výmenu genofondu v rastlinných aj živočíšnych spoločenstvách. Štruktúra krajiny má dobrú perspektívu na ekologickú stabilitu a eliminovanie negatívnych prvkov v podobe urbanizovaných priestorov obce, plôch s intenzívnym hospodárením, alebo bariér miestnych dopravných línii.

Ochrana prírody a krajiny

Ochrana prírody je na území Slovenska vymedzená zákonom NR SR č. 543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov a vyhláškou MŽP SR č. 24/2003, ktorou sa vykonáva zákon o ochrane prírody v znení neskorších predpisov. Ochrana najvzácnejších biotopov a ohrozených druhov v európskom meradle - NATURA 2000 legislatívne zabezpečujú právne normy EU: smernica RES č. 79/409/EHS o ochrane voľne žijúcich vtákov – známa ako smernica o vtákoch (Bird Directive) a smernica RES č. 92/43/EHS

o ochrane biotopov, voľne žijúcich živočíchov a voľne rastúcich rastlín - známa ako smernica o biotopoch (Habitats Directive).

Cieľom ochrany prírody je prispieť k zachovaniu rozmanitosti podmienok a foriem života na Zemi, vytvárať podmienky na trvalé udržiavanie, obnovovanie a racionálne využívanie prírodných zdrojov, záchranu prírodného dedičstva, charakteristického vzhľadu krajiny a na dosiahnutie udržania ekologickej stability. Rozumieme pod ňou obmedzovanie zásahov, ktoré môžu ohroziť, poškodiť, alebo zničiť podmienky a formy života, prírodné dedičstvo, vzhľad krajiny, alebo ekologickú stabilitu. Ochranu prírody rozdeľujeme na územnú a druhovú ochranu. Do územnej ochrany zaraďujeme veľkoplošné a maloplošné chránené územia, územia európskeho významu, chránené vtáacie územia a do druhovej chránené stromy, rastliny a živočíchy. Chránené územia sa vyhlasujú na ochranu biotopov európskeho a národného významu a biotopov chránených druhov európskeho a národného významu. V dotknutom území sa nachádza, alebo čiastočne zasahuje viacero chránených území.

Živá zložka prírodného prostredia Rabčíc je napriek svojej pestrosti a vzácnosti pomerne málo preskúmaná. Zasluguje si nielen záujem odborníkov, ale od všetkých nás aktívnu ochranu jednotlivých druhov a biotopov.

Veľkoplošné chránené územie

Katastrálne územie Rabčice je súčasťou Chránenej krajinej oblasti - **CHKO Horná Orava**, v k.ú. Rabčice vo výmere 2218,3 ha.

CHKO je v zmysle § 18, zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. ochrane prírody a krajiny rozsiahlejšie územie, spravidla s výmerou nad 1000 ha, s rozptýlenými ekosystémami, významnými pre zachovanie biologickej rozmanitosti a ekologickej stability s charakteristickým vzhľadom krajiny alebo so špecifickými formami historického osídlenia. CHKO Horná Orava bola pôvodne vyhlásená Vyhláškou MK SSR č.110/1979 Zb. vo výmere 70332,51 ha, Vyhláškou MŽP SR č. 420/2003 Z. z. s platnosťou od 1. 11. 2003 bola výmera upravená na 58738 ha a územie bolo rozčlenené na zóny A-D podľa zachovanosti územia.

- zóna A - zachovanie autoregulačných procesov v prírodných ekosystémoch a biotopoch európskeho významu bez zásahu človeka, v zóne platí najvyšší - 5. stupeň ochrany
- zóna B - zachovanie významných biotopov, alebo druhov národného alebo európskeho významu prostredníctvom riadeného manažementu, v zóne platí 4. stupeň ochrany
- zóna C – zabezpečenie trvalo udržateľného využívania súvislých biotopov a lokalít druhov národného a európskeho významu, v zóne platí 3. stupeň ochrany
- zóna D - rozvoj aktivít človeka pri zachovaní rozptýlených fragmentov biotopov národného významu, zachovanie typického krajinného rázu a krajinej štruktúry, v zóne platí 2. stupeň ochrany

V záujmovom území sa nachádzajú nasledovné zóny: (Príloha č. 8)

zóna B: Babia hora, nižšia časť masívu tvorí ochranné pásmo zóny A s cieľom zabezpečiť ochranu horských smrekových lesov s výskytom veľkých šeliem, lesných kurovitých vtákov a eliminácie hospodárskej činnosti v lesných porastoch. Územie nie je súčasťou katastra, ale občania Rabčíc sú vlastníkami pozemkov v tejto zóne.

Slaná voda zahŕňa časť bývalého Chráneného areálu Hviezdoslavova aleja a jeho ochranného pásma. Cieľom ochrany je zabezpečenie ochrany vzácnych a ohrozených druhov flóry rašeliniska.

Rabčické bory - tvoria súčasť navrhovaného územia európskeho významu SKUEV0190 Slaná voda, cieľom je ochrana biotopov prechodných rašelinísk a trasovísk a vzácnych druhov flóry.

zóna C: - zasahuje iba okrajovo na severnej časti katastra, tvorí ochranné pásmo okolo zóny B v podhorí Babej hory.

zóna D: - nie je osobitne rozčlenená, rozkladá sa na celom území katastra Rabčíc. Cieľom je ochrana a zachovanie rozptýlených ekosystémov významných z hľadiska biologickej rozmanitosti a ekologickej stability a charakteristického vzhľadu krajiny so špecifickými formami osídlenia.

Územia sústavy NATURA 2000

Chránené vtáčie územie

Záujmové územie je súčasťou Chráneného vtáčieho územia (CHVÚ) Horná Orava s celkovou výmerou 58 738 ha, v k.ú. Rabčice s výmerou 2218,3 ha. Hranice CHKO Horná Orava sú totožné s hranicami CHVÚ Horná Orava.

CHVÚ bolo vyhlásené Vyhláškou MŽP SR č. 173/2005 Z.z. Cieľom vyhlásenia sústavy NATURA 2000 je zachovanie biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov a zabezpečenia ich prežitia a rozmnožovania. Sú to tieto druhy vtákov: bocian biely (*Ciconia ciconia*), bocian čierny (*Ciconia nigra*), ďateľ čierny (*Dryocopus martius*), ďateľ trojprstý (*Picoides tridactylus*), kuvik vrabčí (*Glaucidium passerinum*), chriaštel' poľný (*Crex crex*), tetrov hlucháň (*Tetrao urogallus*), tetrov holniak (*Tetrao tetrix*), orol krikľavý (*Aquila pomarina*), strakoš červenochrbtý (*Lanius collurio*), jariabok hôrny (*Bonasa bonasia*), kuvik kapcavý (*Aegolius funereus*), žlna sivá (*Picus canus*), rybárik riečny (*Alcedo atthis*), lelek lesný (*Caprimulgus europaeus*), výr skalný (*Bubo bubo*), sova dlhochvostá (*Strix uralensis*), chriaštel' bodkovaný (*Porzana porzana*), orol skalný (*Aquila chrysaetos*), chriaštel' malý (*Porzana parva*), prepelica poľná (*Coturnix coturnix*), žltouchvost lesný (*Phoenicurus phoenicurus*), strakoš sivý (*Lanius excubitor*), včelár lesný (*Pernis apivorus*), rybár riečny (*Sterna hirudo*).

V CHVÚ je zakázané:

Zakázané činnosti podľa §2 vyhlášky MŽP SR č.173/2005, ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Horná Orava:

- a) odstraňovanie a poškodzovanie stromov s hniezdami dutinami dŕaťa čierneho, dŕaťa trojprstého, kuvika vrabčieho, sovy dlhochvostej a žlty sivej, ak tak určí štátny orgán ochrany prírody a krajiny (ďalej len "orgán ochrany prírody"),
- b) budovanie, údržba a oprava lesnej dopravnej siete, vykonávanie lesníckych a lesníckotechnických meliorácií, náhodnej, mimoriadnej a úmyselnej ťažby, zalesňovanie, ochrana lesa, sústreďovanie dreva a jeho odvoz a vykonávanie ďalších zásahov do lesného porastu, ktoré vedú k poškodzovaniu vegetačného a pôdneho krytu (ďalej len "lesohospodárska činnosť") v blízkosti hniezda bociana čierneho, orla skalného, včelára lesného a sovy dlhochvostej, ak tak určí orgán ochrany prírody,
- c) vykonávanie lesohospodárskej činnosti od 1. marca do 30. júna v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č.2 s výnimkou spracovania kalmity lesných porastov,
- d) umiestniť stavbu s výnimkou lesnej cesty a zväžnice v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č.2,
- e) realizovanie rekultivácie a meliorácie, s výnimkou činností realizovaných v súvislosti s obnovou trvalých trávnych porastov od 31. júla do 1. mája,
- f) vchádzanie a státie s vodným skutom, motorovým člnom alebo iným motorovým plavidlom a plávajúcim zariadením v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č.3 s výnimkou činností vykonávaných v súvislosti so zabezpečovaním správy, prevádzky a údržby Vodnej nádrže Orava,
- g) vchádzanie a státie s plavidlom a plávajúcim zariadením v časti chráneného vtáčieho územia uvedenej v prílohe č.4 a v okruhu 50 metrov od brehov Vtáčieho ostrova, s výnimkou činností vykonávaných v súvislosti so zabezpečovaním správy, prevádzky a údržby Vodnej nádrže Orava,
- h) mechanizované kosenie existujúcich trávnych porastov od 1. mája do 31. júla na súvislej ploche väčšej ako 0,5 hektárov spôsobom od okrajov do stredu,
- i) kosenie a mulčovanie od 1. mája do 31. júla na hniezdnych lokalitách chriašteľa poľného a kalužiaka červenonohého, ak tak určí orgán ochrany prírody.

Územia európskeho významu

V katastri Rabčíc sa nachádza časť územia európskeho významu s označením **SKUEV0190 - Slaná voda** (Príloha č. 9) s celkovou výmerou 229,70 ha, v k.ú. Rabčice s výmerou **103,74 ha**. Súčasťou navrhovaného územia je veľmi hodnotná lokalita rašelinnej vegetácie na lokalite "Rabčické bory". Dodnes sa tu zachovali niektoré chránené

a ohrozené druhy našej flóry, ako rosička okrúhlolistá (*Drosera rotundifolia*), tučnica obyčajná (*Pinguicula vulgaris*), všivec močiarny (*Pedicularis palustris*), sitina kostřbatá (*Juncus squarrosus*), kľukva močiarna (*Oxycoccus palustris*) a pod.

Časť územia s 2. stupňom ochrany sa nachádza na parcelných číslach: 10320, 10321, 10665/1, 5099/3-časť, 5099/5, 5099/7, 5110/1 8140/11-časť, 8140/12, 8140/2, 8140/3, 8195-časť, 8200-časť, 8201-časť, 8202/1, 8202/2, 8202/3, 8203/1, 8203/2-časť, 8265/-časť, 8265/2-časť

Časť územia so 4. stupňom ochrany sa nachádza na parcelných číslach: 10298-časť, 10302-časť, 10364, 10365/1, 10366, 10367, 10369-časť, 10386/1-časť, 10635, 10641, 10642/1, 10706-časť, 10707, 10727, 10728, 8266/1-časť, 8267/1-časť.

Územie bolo navrhnuté z dôvodu ochrany biotopov európskeho významu a to: *lužné vrbovo-topoľové a jelšové lesy, brezové, borovicové a smrekové lesy na rašeliniskách, slatiny s vysokým obsahom báz, prechodné rašeliniská a trasoviská* a druhov európskeho významu ako **vrchovka alpínska** (*Tozzia carpathica*), **mlok karpatský** (*Triturus montandoni*) a **kunka žltobruchá** (*Bombina variegata*).

Zoznam území európskeho významu bol navrhnutý výnosom MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva národný zoznam území európskeho významu.

Na ochranu biotopov, živočíchov a rastlín, ktoré sú vzácne alebo ohrozené v rámci Európskej únie bol na území CHKO Horná Orava a tým aj na území CHVÚ Horná Orava v roku 2004 vypracovaný návrh Biosférickej rezervácie Babia hora, ktorý by mal zabrať masív Babej hory, časť masívu Pilska a ich predhorie až po Oravskú priehradu. Jednotlivé zóny navrhovanej biosférickej rezervácie v návrhu nadväzujú na zóny poľskej Biosférickej rezervácie Babia góra.

Genofondová plocha

Nepriepustné podložie a ostatné klimatické faktory sa pričínili v severnej časti záujmového územia o vznik rašelinísk a vrchovísk. Komplex slatinných lúk po oboch stranách toku Záhoranka, ktorý tvorí súčasne regionálny biokoridor, bol zaradený ŠOP SR - Správou CHKO Horná Orava ako genofondová plocha s názvom **Alúvium Záhoranky**. (Príloha č. 10) Pestré rastlinné spoločenstvá vrchovísk, slatín cez prechodné rašeliniská až po zamokrené lúčne vysokobylinné porasty sú cennými lokalitami pre zachovanie biodiverzity v území. Významné druhy lokality: vstavačovec májový (*Dactylorhiza majalis*), kruštík močiarny (*Epipactis palustris*), vemenník dvojlistý (*Platanthera bifolia*), parnasia močiarna (*Parnassia palustris*), valeriána celistvolistá (*Valeriana simplicifolia*), bahnička málokvetá (*Eleocharis quinqueflora*), vrchovka alpínska (*Tozzia carpathica*), mečík škridlicovitý (*Gladiolus imbricatus*). Vzácny je aj plavúňovec zaplavovaný (*Lycopodiella inundata*), kľukva močiarna (*Oxycoccus palustris*), tučnica obyčajná (*Pinguicula vulgaris*), rosička okrúhlolistá (*Drosera rotundifolia*).

Chránené stromy

Celkový estetický dojem z ľudských sídiel zvyšujú aj zelené plochy. Cenné dreviny v obci Rabčice boli vyhlásené za chránené.

1. **Lipa veľkolistá** (*Tilia platyphyllos*) na cintoríne, vysoká 27 m, obvod kmeňa 680 cm, priemer koruny 18 m, vek stromu sa odhaduje na 350 rokov. Vyhlásená je od roku 1974.

2. **Brest horský** (*Ulmus glabra*) na začiatku obce pri dome č. 422 je vysoký 35 m, obvod kmeňa 455 cm, priemer koruny 22 m, vek stromu sa odhaduje na 250 rokov. Vyhlásený je od roku 1974.

Ekostabilizačné opatrenia - zastavané územie:

- vymedzenie verejnej zelene a jej výrazné zastúpenie pozdĺž tokov, prírodná stabilizácia brehov výsadbou stromov, parkovo upravená líniová a plošná zeleň
- okolo a pozdĺž potoka lavičky a posedenie s plochami pre deti, vstup do domu cez mostík
- ochrana potoka na priedomí, stabilizačná výsadba stromov
- vysadenie verejnej zelene s parkovými úpravami pozdĺž hlavnej cesty
- chodník pozdĺž hlavnej cesty – jednostranné umiestnenie s úpravou priedomí, - priedomie bez vysokých predných plotov, výsadba stromov a krov a zelené predzáhradky

Kompozičné regulatívy:

- vylúčenie radových foriem zástavby ulíc z dôvodov zabezpečenia priehľadov do krajiny,
- vylúčenie stavieb konkurujúcich výškou stavieb dominantám kostolov v prostredí.

f. Zásady a regulatívy starostlivosti o ŽP

Zásady funkčného, hlavne hospodárskeho a rekreačného využívania územia vo vzťahu k ekologickej únosnosti územia

Poľnohospodárstvo a výroba

- ústup od veľkých chovov a nástup malých chovov spojených s agroturistikou (územie pasienkov rozdelené na pasienkárske sektory oviec a HD organizované salašmi a dostupnosťou HD do fariem)

Opatrenia na elimináciu alebo obmedzenie stresových prvkov v krajine

Oblasť poľnohospodárskej výroby

- pokles stavov chovaného HD a útlm chovu ošípaných i
- vymedzenie ochranného pásma cca 300 m
- nové funkčné využitie územia formou výrobného parku, s minimalizáciou negatívnych vplyvov na ŽP
- výsadba izolačnej zelene okolo areálov živočíšnej výroby

Opatrenia na ochranu pred hlukom a vibráciami

- skľudnenie a spomalenie
- kultivácia priestoru hlavnej cestnej komunikácie v obci;

Opatrenia na ochranu pred exhalátmi a sekundárnou prašnosťou

- ochrana a intenzifikácia existujúcej a výsadba novej ochrannej líniovej vegetácie zachytávajúcej prašnosť a emisie pozdĺž cestných komunikácií intraviláne (doplnenie a výsadba ochrannej zelene v predzáhradkách a pozdĺž tokov) a pozdĺž cestných komunikácií

Z výsledku procesu posudzovania vplyvov na životné prostredie strategického dokumentu je potrebné do návrhu riešenia ÚP-O

zaradiť monitoring opatrení na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu vplyvov na životné prostredie:

1. Dôsledne dodržiavať podmienky ochrany prírody vo všetkých chránených územiach a ekostabilizačných prvkoch ÚSES v zmysle platnej legislatívy.
2. Zabezpečiť postupnú sanáciu starých environmentálnych záťaží / čierne skládky odpadu, nesprávne poľné hnojiská a pod./.
3. Zneškodniť existujúce a zamedziť vzniku nových čiernych skládok odpadu formou všeobecne záväzného nariadenia obce a vykonávať dôslednú kontrolu.
4. Zabezpečiť protieróznú ochranu pôdneho fondu vegetáciou v rámci riešenia projektov pozemkových úprav.
5. Na ochranu pôdy pred veternou eróziou používať vhodnú agrotechniku.
6. Na ochranu pôdy pred veternou eróziou rešpektovať existujúce a realizovať navrhované líniové a plošné prvky zelene vo voľnej krajine.
7. Zachovať pôvodnú scenériu a krajinnopriestorovú štruktúru územia.
8. Vytvoriť priestor pre realizáciu projektov na zachovanie a dotvorenie líniovej vegetácie popri tokoch, komunikáciách, hraniciach pozemkov, v terénnych depresiách a zamerať sa na prepojenie vegetačných plôch intravilánu s lesnými komplexami. Súčasnú vegetáciu v otvorenej krajine v plnej miere zachovať.
9. Dôsledne chrániť mokradňové ekosystémy, ohrozené a vzácne druhy rastlín a živočíchov.
10. Vybudovať informačný systém o území, chránených priestoroch a druhoch – pre miestnych obyvateľov, návštevníkov aj cudzích štátnych príslušníkov

Vplyvy na zdravie:

1. Riešenie dopravnej infraštruktúry intravilánu smerom k chodcom, bicyklistom.
2. Eliminovať staré environmentálne záťaže – skládky odpadov, splaškové vody do recipientu.
3. Zabezpečiť realizáciu kanalizácie a ČOV.
4. Orientovať sa na alternatívne zdroje pre vykurovanie objektov.

Súčasný stav legislatívy pokrýva všetky nepriaznivé vplyvy ÚPN – O na životné prostredie. Samotná legislatíva a nástupný trend jej sprísňovania

aktívne pôsobí na znižovanie všetkých negatívnych vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva.

g. Vymedzenie zastaveného územia

Zastavené územie tvorí hranicami vyznačené územie, hranice sú konceptom riešenia ÚPN-O navrhované zmeniť s dôrazom na dôvody rozvoja obce a ochranu prírody. Hranice sú navrhnuté rozšíriť z dôvodov:

- uplatnenia funkcie vidieckej turistiky v sídelnom útvare,
- rozšírenie obytného územia v dôsledku predpokladaného demografického rastu a rozšírenia trhu so stavebnými pozemkami.

Osobitým predmetom pasienkového využitia PP je vybudovanie agroturistických zariadení s rekreačným poslaním v katastrálnom území obce, rekreácia nie je dôvodom záberu PP.

h. Vymedzenie ochranných pásiem

Záväznou časťou konceptu riešenia ÚPN-O sú vymedzené ochranné pásma v kapitole 2.9., osobitými predpismi sa riadi ochrana v Chránenom vtáčom území Horná Orava podľa vyhlášky MŽP SR č. 173/2005 Z.z., kde sú v §2 tejto vyhlášky dané zakázané činnosti v CHVÚ.

i. Plochy verejno-prospešných stavieb

Plochy určené pre verejno-prospešné služby /1+2/ a pre verejné technické vybavenie územia /3/; obec :

1. Plochy vymedzené pre ochranu kultúrnej pamiatky

2. Plochy vymedzené na výrobný park / výrobu
3. Plochy určené na vybu
4. dovanie kanalizácie , nové trafostanice, plochy na dobudovanie technickej infraštruktúry obce

Obmedzenie vlastníckych práv alebo možné vyvlastnenie pozemkov na plochách menovaného verejného záujmu z dôvodov :

- umiestnenia verejnoprospešných stavieb určené v bode „k „
- vytvorenie hygienických ,bezpečnostných a ochranných pasiem chránených území
- vytvorenie podmienok pre nevyhnutný prístup k pozemkom, vystavba miestnych komunikácií
- vybudovania podzemných a vzdušných sietí
- rekultivácie a prevádzky vodohospodárskeho diela akým je potok
- využívanie kultúrnej pamiatky

j. Určenie územných plánov zón

- Zóna 1 – centrum obce s dôrazom na ochranu kultúrnej pamiatky a doriešenie dopravnej závary pri kostole.
- Zóna 2 – agroturistický okruh zameraný na „vstup“ do sídelného útvaru a vybudovanie salašníckych dvorov, dôraz na ochranu prírody.
- Zóna 3 – ústredné priestranstvo , dôraz na výstavbu nového amfiteátra.
- Zóna 4 – ústredné priestranstvo , dôraz na vytvorenie nástupného priestoru do školy.
- Zóna 5 – obytné územie pod amfiteátrom
- Zóna 6 – obytné územie – lokalita Juh, lokalita Sever

k. Zoznam verejno-prospešných stavieb

Za verejno-prospešné stavby sa považujú stavby (trasy a zariadenia) určené na verejno-prospešné služby a pre verejno-technické vybavenie územia podporujúce jeho rozvoj a ochranu ŽP.

Menovitý zoznam verejno-prospešných stavieb:

VPS 1. Stavby pre dopravu

VPS 1.1 - miestne komunikácie / novostavby nových obytných ulíc

VPS 1.2 – dobudovať existujúcu cestu s prepojením na Hviezdoslavovu hájovňu a dobudovať cestu k vodojemu

VPS 1.3 - prístupové komunikácie / novostavby spojenia turistických zariadení

VPS 1.4 -úprava dopravných priestranstiev /centrá jednotlivých miestnychčastí

VPS 1.5 -chodník pozdĺž hlavnej cesty /jednostranné umiestnenie ,zriadenie čakární autobusov

VPS 1.6- zachovanie a spevnenie „pričných“ chodníkov / pešie spojenie ulíc, ulička

VPS2. Stavby pre zásobovanie elektrickou energiou a telekomunikácie

VPS 2.1- prekládka VN, prekládka trafostaníc, výstavba murovaných trafostaníc

VPS 2.2- predĺženie sietí verejného osvetlenia na nových uliciach

VPS 2.3- káblový rozvod elektriky NN na nových uliciach

VPS 3. Stavby pre vodné hospodárstvo

VPS 3.1 - dobudovanie vodovodnej rozvodovej siete v nových uliciach a do nových zariadení, rozšírenie a zokruhovanie vodovodnej rozvodovej siete s napojením na oravský skupinový vodovod

VPS 3.2- dobudovanie akumulácie vody a rekonštrukcia rozvodov pre zabezpečenie požadovaného množstva vody v dostatočnom tlaku

VPS 3.3- vybudovanie splaškovej kanalizácie so zahustením do ČOV
Námestovo

VPS 3.4 - dobudovanie úprav na ochranu intravilánu pred povrchovými
zrážkami vodami/vegetačná stabilizácia potokov

VPS 3.5- stabilizácia terénu vyvolaná eróziou na miestnej komunikácii .

VPS 4. Stavby pre občiansku vybavenosť ,

VPS 4.1- architektonická úprava okolia národnej pamiatky s obnovou
kultúrnej pamiatky, výsadba stromov vo farskej záhrade

VPS 4.2- vysadenie verejnej zelene s parkovými úpravami pozdĺž
hlavnej cesty a potoka

i. Schéma záväzných častí riešenia a verejno-prospešných stavieb

Záväzné časti a verejnoprospešné stavby sú vyjadrené vo výkresoch č.2
Záväzná časť obsahuje návrh regulatívov, výkres ma vyznačené diferencované
pôsobenie jednotlivých regulatívov na území obce .Záväzná časť je vyjadrená
číslami regulatívov, špecifikácia v textovej časti návrhu ÚPN –O. Regulatívy určujú
podmienky pre využitie územia.

Schéma je prílohou textovej časti ÚPN- O Rabčice ,obsahuje schematickým
vyznačením líniové bodové a plošné vymedzenie verejnoprospešných stavieb
zodpovedajúce záväzným častiam územného plánu. Schéma s týmto poslaním
podáva v legende zoznam regulatívov a verejnoprospešných stavieb s ich
schematickým priemetom do navrhovaného plošného znázornenia obce. Tým sa
zabezpečí požadovaný prehľad a podá sa inštrukcia pre realizáciu
verejnoprospešných stavieb.

Z o z n a m regulatívov - záväzná časť UPN –Rabčice

- R 1** - obytné územie hlavnej ulice,
- R2** - obytné územie vedľajšej ulice
- R3** - územie agroturistických zariadení
- R4** - územie turistických zariadení
- R5** - územie výroby
- R6** - územie kultúrnej pamiatky
- R7** - obytné územie nových ulíc
- R8** - územia centra občianskej vybavenosti/miestna časť
- R9** - obytné územie s novou výstavbou/
- R10** - rekreačné územie /šport
- R11** - rekreačné územie/výlety
- R12** - územie centra občianskej vybavenosti celej obce
- R13** - lesný hospodársky plán

